

partii naleraq

UPA2017/19

Apriliip 21-t 2017

Immikkoortup 19 siullermeerneqarnera:

Uunga siunnersuut: Nunanit allanit aningaasanik taarsigassarsinissaq pillugu Inatsisartut inatsisaata atorunnaarsinneqarnissaanik Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx. xxx 2017-imeersoq

(Naalakkersuisut Siulittaasuat)

Namminersorlutik Oqartussat missigersuusionermut inatsiseqarput, Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut Inatsisaat nr. 26, 28. november 2016-imeersoq. Taannalu innersuussutigissuarput, immikkullu Kapitali 2 maluginiaqqullugu, uku oqaasertat issuaavigissuagut:

§ 6 imatut aallartippoq:

“Naalakkersuisut inissianut, inuussutissarsiuutinut attaveqaatinullu suliniutinut aatsaat

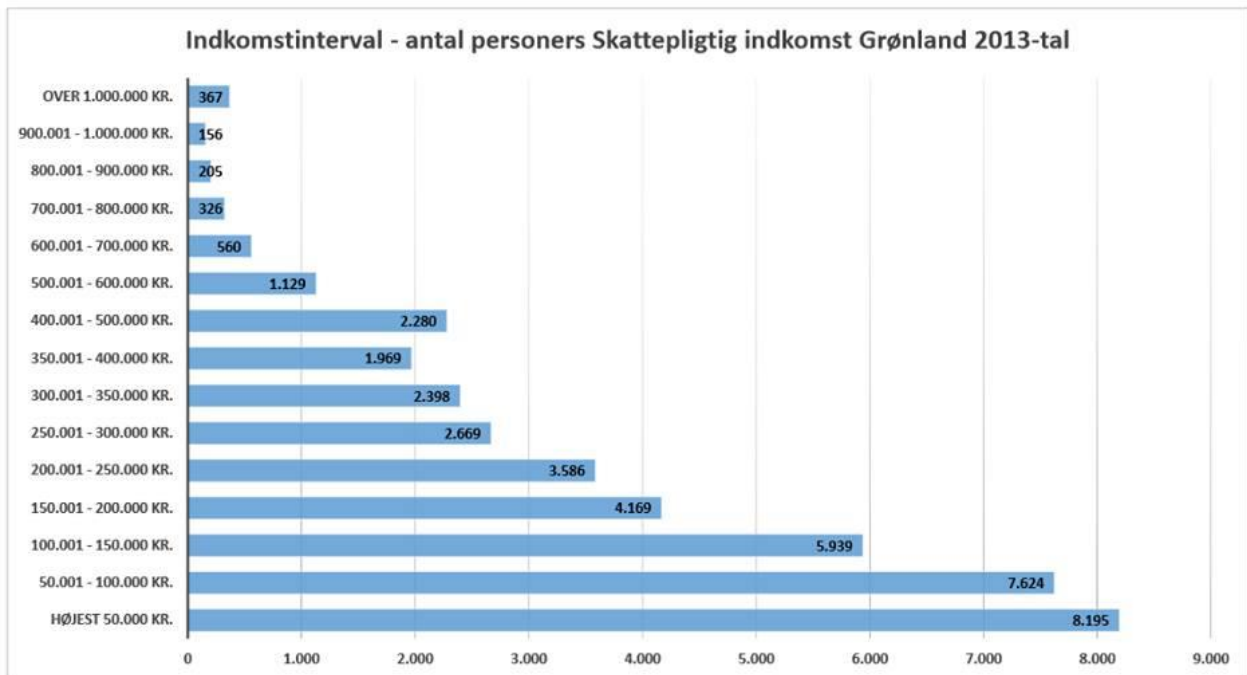
taarsigassarsinnaallutilluunniit taarsigassarsinissamut akuersisinnaapput, atuisut akiliutaat, pisortat aningaasartuutaasa annikilliat pisortalluunniit kinguneqaatitut isertinneruligassaasa minnerpaamik taarsigassarsiamut atasumik erniat taarsersuutitullu akiliutit matussusersinnaappasigit. Taamattaq aningaasaliissutit taneqartut ungasissumik isigisumik aningaasarsionermut politikip attanneqarsinnaaneranut ikiorfartuisuussapput.”

Inuiaqatigiinnilu killiffippu tunngavigalugu imatut Partii Naleqqamiit oqaaseqarfigissavarput:

Siullermik aningaasanik atorniarniaraanni pingaaruteqartupilussuupput uku apeqqutit:

- Suna tunngavigalugu atorniartoqarniarpa?
- Inuiaqatigiinnut qanoq iluaqutaatigissava,
- Pingaartumillu qanoq, uani inuiaqatigiittut, akiliisinnaassuseqartigaangut? Suuteqarpugut?

2013-mi naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaatai malillugit ima inissisimavugut:

<http://bank.stat.gl/temp/INDP62015517423618.xls>

Kisitsisillu kingullit Naatsorsueqqissaartarfiup takutitai (Decembarip 5-iani saqqummertoq: <http://www.stat.gl/publ/kl/SO/201605/pdf/2011-miit%202015-imut%20anigaasaatikilliortut.pdf>) ersersippaat pissakittut pissakinneruliinnaratik aamma amerleriarsimasut. Pissutsit iluarseriaratik ajorseriarsimasut, imatut paasillugu akiliisinnaassuseqartut ajorseriaateqarsimapput. 1 koruunip naliga pigissaartumut nalikittuaraq pissakittorpassuarnut nalitoorujuuvoq, taamaattumillu pissakittumut mangiaasoqaqqissappat tamanna ajorseriarnermik annertuumik naleqartussaalluni, tamannalu sualummik uagut partiit saamerliit, pissakittunik illersuinerartut aalajangersaanitsinni qitiulluinnartut tunngavigisariaqarparput.

Atorniarneq ajornangilaq qanorliuna, inuiaqatigiit tamattaalluta aallaavigissagutta aningaasarpasuit akilersorniarigut.

Massakkullu nunatsinni aningaalersugassatut pilersaarutit ima isikkoqarput danskit koruuninngorlugit:

- Tele Greenland A/S : 8-10 miliartit
- Mittarfiit : 3-5 miliartit
- Siorarsiorfik : 4-6 miliartit
- RAL-ip umiarsualiorniarnera : 1-2 miliartit

Katikaanni inuiaqatigiit tamarmiulluta pilersaarutaasutut akilersugassagut miliartit 20-t missaanniipput Siorapalummuiugutta, Illoqqortoormiugutta, Sermiligaarmiugutta Qeqertarsuamiugutta, Paamiormiugutta Nanortalimmiuguttaluunniit, tassa tamarluinnatta pigissaartuugutta amerlanerpaatulluunniit pissakittuugutta akilersugassagut.

Taakkunanga una assersuutitut pingaaruteqartutulli uagutsinniit taalarpit:

Qaqortumi mittarfiliornissaq aningaasanngorlugu:

617.000.000 dkk atorniarneq 5 % ernialerlugu (assersuutaannaavoq)

Ukiumut erniat rente-mut akiligassaq 31.000.000,00 dkr (31 mill dkk)

Qaammammut: 2.600.000,00 dkr. (2.6 mill dkk)

Ullormut: erniaannarnut 86.000.00 dkk. **Taakkua qaavatigut 617 mill. Dkk. aamma akilersugassaapput/naafferangassaapput.**

Naatsumik oqaatigalugu: ullormut ilaasut 86-it imall. 3 x dash8/ á 28 pass. mittarfimmut akitsuut 1000 dkk-imik nalilerlugu erniaannai matuneqassapput, sulilu billittip akia taakkunani 1000 dkk-nini ilaanani. Akilersugassat, naafferangassat 617 mill. sulii aamma ilanngunnagit.

Ullumikkut tapeeriaaseq malillugu kujataanut ukiumut 22 mill dkr. Atorneqartarput ! Tassunga sanilliullugu Qaqortumi mittarfittaarpit erniaannaat ukiumut 31 mill. Kr.-niusussaapput 5% ernialerlugit assersuutigigutsigit

Taava 617.000.000,00 tunngavigalugit taama isikkoqarpit eqqarsaqqilaariarta 20.000.000.000,00 (20 miliartit) qanoq akiliisussanut inuiaqatigiinnut aningaasaqarnikkut sunniuteqassava?

Ukiumut erniat inuiaqatigiit akilersugassat 90.000.000,00 dkk sinnerlugit, taakku qaammammut dkk 7.500.000,00 ullormut agguaqillugit dkk 250.000,00 erniaannarnut, akiitsut naafferarnissaat sulii ilanngunnagu.

Taamaattumik taama inuiaqatigiit nammakkerniaraanni qitiulluinnartumik qulakkeertariaqarpoq tamatsinnut iluaqutaanissaat.

Tassungalu atatillugu mittarfissanut pilersarusiornermi Naalakkersuisut misissuititsinikuupput Ramboell-ikkunnut. Misissuititsinerup takutippaa angallannermi akikillisaanissaq qanoq annertutigissanersoq/annikitsigissanersoq, qupperneq 66-mi takussutissaq 24-mi siunniussa q 1-mut 2-mullu atatillugu procentinngorlugu 9 aamma 25%.

Imatut paasillugu bilitsit akii pilersarusiaq 2 malikkaanni bilitsit akii 25%-mik appassasut, oorinngorlugu assersuusiussagutta imaappoq: Massakkut Nuup Qaqortullu akornani timmisartukkat angalaneq bilitsi naliginnaasoq (qorsuk) siumut/utimullu aallaavigalugu akeqarpoq dkk 12.000,00 missaani. Ramboellillu misissuisimanera tunngavigalugu 25%-mik akikilliliineq isumaqarpoq bilitsi taanna 9.000,00 koruunimut apparumaartoq. Qulaanilu akissarsiat agguataarnerat qiviaraanni minnerpaamilluunniit inuiaqatigiit amerlanerussuteqartuisa periarfissaqarnerulernissaat takuneqarsinnaanani.

Qaavatigut siorna aasakkut SIK-p qassimiuaartitsinerani Air Greenlandip pisortaanera aperineqarami paatsoorneqarsinnaanngitsumik oqarpoq nunatta iluani angalaneq pilersaarutit malillugit aalajangiunniagaq malillugu **AKIKILLINAVIANNGITSOQ.**

Taamaattumik immitsinnut aperisariaqarpugut, kikkunuku angallannermi atugarissaarnerulersinniarlugit taama aalajangersaatinniarpitigut?

Allamik pissakittorpasuit ilanngullugit periarfissillugit inuiaqatigiinnullu akikinnerusumik (qulaani aningaasat atorniarneqartut tamatta akilersugassagut takusigit) periarfissaqannginnatta?

Uagutsinniit oqaatigissuarput tamatta maani issiasugut atugarissaarnerulernissaq angorusukkipput qularinnginnatsigu, qanoruna tamanna anguniarneqarniartoq?

Piffissaavaluu?

Kisitsiserpaaluit "oqimaalaarsinnaasut" tunngavigalugit aperingutta – innuttaasut pillugit sullissisussaanerput, inuuniarnerminni oqilisaassinissatsinnut una siunertaq qanoq naapertuutsigaa?

Uagullu Partii Naleqqamiit inuiaqatigiinnut akiliisinnaassuseqarnitsinnut naapertuunnerusumik siunnersuuteqarsinnaavuguut? Nasuiaasarnigullu innersuussutigalugit naatsumik eqqaaginnarsinnaavarput, inuiaqatigiit nammakkerujussuarlugit avataaniit aningaasarpapiluunersuarnik atorniaqqaarata miliartip affaa ataatingaatsiarlugu aningaasaliinikkut makku angusinnasutut sukumiisumik misissoriarlugit aaqqiinnaagatta:

- *Sineriammi mittarfuit arfineq marluk*
- *Angalanermi akit agguaqatigiisillugu 50-60%-mik appartinneri (piffiit ilaanni suli annertunerujussuarmik)*
- *Nunatta karsiata kiffartuussinermi isumaqatigiissutit aqutigalugit aningaasartuutaasa annikillisinneri*
- *Sanaartornermi suliffeqarfuit nammineq pigerikkagut atorlugit, tassanilu misilittakkat qaammaasaqarnerulerullu nunatsinni annertusarnera qaffaassaannarnagu, suliffissaqartitsissagatta, aamma sanaartornerup nalaani*
- *Sumi najugaqariaatsip ilorraap tungaanut annertuumik siunertap sunnerumaarppaa*
- *Akikilliliinerup kingunerisaanik ilinniartut angerlakulanerulerunik angerlarsernermik toqqammaveqarlutik uniinnartarnerat annikillisinneqassooq*
- *Avataaniit inuiaqatigiinnut nanertuutaasumik kinguneqartumik attartornissaq pisariaarutisooq, killormuuanillu tigussaasumik innuttaasunut iluaquteqarluni, qaavatigullu aamma takornariaqarnikkut akikillisaaneq aqutigalugu inuussutissarsiornermi siuarsaalluni.*
- *Uanilu siunertami Nuup Qaqortullu akornani siumut utimullu angalaneq dkk 3.500 ataallugu akeqalissalluni*

Taamaattumik akissaqarfigisatsinnik tunngaveqarluta angalaneruliinnarata aamma inuussutissarsiornermik inerisaanermik aqutissiuissuugut iluaqutaassusaalu annertunerulersiinnarlugu.

Taamaattumik atagu eqqarsarluarluta aalajangersaanerlunnerup kingunissai sukumiisumik ilanngullugit nalilersorlualaartigit, pingaarnertullu AKIKINNERUSUMIK PISSAKINNERIT ILUAQUTIGISAANIK AKIKILLISAANERMIK kinguneqartumik siunnerfigeqatigiitta. Siunertaq kusanartoq massakut qaffasissusaa angunngikkaluarlugu angussaqaaratsigu kingusinnerulaaraluartukkulluunniit.

Tamakku eqqarsaatigeqqullugit partiit tamaasa kaammattorpagut suleqatigiillutalu qulakkeerniartigu innuttaasut amerlanerussuteqarluartut periarfissinneratigit aaqqiinermik angusaqatigiitta, asuli amerlanerpaat atorsinnaanngisaannik qaavatigut artukkerlugit akiligassiinnarnagit.

Qujanaq Per Rosing-Petersen